

A Dél-magyarországi Képzőművészek Szervezetének megalakulása óta, immár harmadszor kerül megrendezésre a Dél-alföldi Tárlat. A kiállítások feladata — kezdettől fogva — lényegében az, hogy hazánk itteni térségében élő festők, szobrászok és grafikusok szervezeti összefogottságát demonstrálják. Ezenkívül a tárlatoknak az is céljuk, hogy a vidékünk természeti és társadalmi valóságát tükröző helyi művészeink alkotásait zárt kollektívba fogva Vásárhely, Szeged, Szentés és Békéscsaba közönségének évi rendszerességgel bemutassa.

A vásárhelyi képzőművészek táborából — ahonnan Kajári Gyula hiányzik — ezúttal is Németh József jelentkezett legfeltűnőbbben. Murális látású, síkban tartott képein egyrészt archaikus, másrészt magyar mesterek hatásának keveredése érződik. Legsikerültebb festménye az ünnepélyes megjelenítésű *Barkás lány*. A monumentális szellemű Németh ellentétpárja, Szalay Ferenc. Mostani műveinél is nem a lenyűgöző látvány, az időtlen szoborszerűség, hanem a legbensőbb én feltárára (*Cimbalmozók*), és a bennünket körülvevő tárgyi környezet humánus átlényegítése a döntő. Témához való áhítatos közeledése révén — tartalmaz — a kiállító társai által el nem ért emberi mélységeik hatol le. *Féjér Csaba* hasonlóan a líra lány hangján szól. Színvilága teljesen elűt a vásárhelyiek kék, vörös, fehér népi kolorisztikájától. Tüzelő tónusok helyett tört okerekkel fejezi ki finom érzésű mondanivalóját, mely nála is a paraszti körhöz kapcsolódik. Megható egyszerűségű *Ajtó* című képe a tárlat legszebb alkotásai közé számít.

Az idősebb vásárhelyi generációhoz tartozó *Almás Gyula* és *Füstös Zoltán* bár érdeklődésileg az Alföld tája és népe életéhez kötődnek, ábrázolásmódjuk egymástól nagyon eltér. *Almás* lokális színmezők ellentéteire épített képein (*Körvadászat*) kívül olykor „tudatos naivság”-gal rajzolja meg parasztlakjait. Az ő tompa fényű táblái helyett *Füstös*nél csillogó felületű vásznakat látunk. Világos és sötét foltokká felerősített képein (*Faluvégén*), egy-egy meszelt falú ház és körötte sötétlő kazlak, fák szigorúan szerkesztett együttese Koszta megbecsülésére utal. A korban hozzájuk közel álló *Csikós Miklós* vörös tónusú és izgatott vonalvezetésű parasztképei nyugtalansággal teltek.

A „vásárhelyi műhely”-be tartozó fiatalok közül, *Héző* Ferenc, *Fodor József* és *Lelkes István* figyelemre méltóan szerepelnek. Sorukból Héző emelkedik ki, aki geometrikus formálású „fal-képvázlat”-nak tűnő ábrázolásával (*Favágó*) a helyi konvencióktól igyekszik megszabadulni. *Fodor* és *Lelkes* még nem tudnak elindulni saját útjukon, de ha töreksezenek, ki fognak tudni lépni a „vásárhelyiség” iskolás kötöttségeiből. *Társuk*, *Erdős Péter* jelenlegi egyéni tárlata miatt csak névjegyét adhatta le. Az ottani szobrászokat említve, *Fekete János* plasztikái — az őskori és keleti remniszcenciákat sugalló, zárt erű *Bölcény*-e és *Antilop*-ja képezik a tárlat e műfajú súlypontját. *Samu Katalin* fadomborításain nemes vonalformálással rajzolódik ki egy-egy profil, *Anyá gyermekével* című műve az egyszerű látás és a mély érzélem sikeres relief-fogalmazásává vált. *Végvári Gyula* érdekes, átlós komponálású, stilizált kerámia pávája üde színfoltja a kiállításnak.

Végezetül, de utolsó sorban szólunk Tornyai küzdőtársának, *Kovács Mária* képeiről. Apró ecsetvonásokkal festett, kissé fanyar, sárgás tónusú ábrázolásain az idős parasztfestőnő háztáji környezetét látjuk. Olcsó hátáskereset és trükkök nála nincsenek. Egy leáldozóban levő nap sugarai

aranyozzák be az ő őszinte népi világot.

Míg tavaly annak örültünk, hogy a szegedi képzőművészek kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, az idén azt kell tapasztalunk, hogy sokan — éppen a jelentősebbek közül — nem vesznek részt a kiállításon. Ugyanis *Erdélyi Mihály*, *Fontos Sándor*, *Dér István*, *Zombori László* és a közben Pestre költözött *Stefányai Edít* alkotásait hiába keressük. Elmaradásukat, a küszöbön álló Szegedi Nyári Tárlatra való készülést, de még inkább, a Nemzeti Galériában augusztus elején nyíló nagyszabású szegedi képzőművészeti kiállításon történő méltó helytállás magyarázzák ugyan; azonban festőinknek meg kell értenünk azt is, hogy a Dél-alföldi Tárlat-tal szembeni kötelezettségük alól nem vonhatják ki magukat. Az egyes városok — így Szeged — festőinek, szobrászainak és grafikusainak, a szervezet közösségében betöltött súlya, tekintélye nagyban a délalföldi tárlatokon elért sikeres vagy kevésbé jelentős szereplésüktől függ. Így, akik most részt vesznek, eleve elismerést érdemelnek.

A szegediek közül, *Pintér József*, *Cs. Pataj Mihály* és *Tóth Sándor* állított ki legtöbb művet, Szinte mindhármuknál új erényeket fedezhetünk fel. *Pintér*, aki eddig kizárólag a dekoratív konstruktívizmus vonalán haladt, *Csendélet halakkal* című festményével az új szellemű valóságábrázolás egyik válfajának, a neo-naturalizmusnak lehetőségeiről adott számot. *Cs. Pataj*nak azt a törekvését kell méltányolnunk, hogy szakított a konvencionális felfogású akvarell gyakorlatával és egy sűrűtettebb tartalmú képi világ kimunkálásán fáradozik. *Tűzfalak Alsóváros* akként, hogy a vízfestmények fény- és színkontrasztjának tanulságait új olajképeinél kamatoztatja. *Tóth* pedig az évekig tartó lemezdomborítások után a plasztikai terület más műfajában, az érem-szobrászatban igyekszik tökéletesíteni magát. Mostani éremportréinak (*Medálos fej*) tartalma és formai értékei jól tükrözik azt a szintemelkedést, amelyet tavalyi hasonló munkáival szemben elért.

Hangulatos Tisza-parti részleteket és hálót merítő halászokat ezúttal is *Vlasic Károly*tól és *Dorogi Imrétől* láthatunk. *Vlasic* gyengéd, lírával, lágy, ezüstös színekkel, *Dorogi* pedig tüzesen izzó, nagy, téglavörös foltokban vetíti elénk e folyó megmúnhatatlan szépségeit és a vizen élő emberek munkáját. Szeged grafikusai kultúrájából néhány lapnyi ízelítőt *Vinkler László*, *Vincze András*, *Hemmett János* és *Papp György* más-más technikájú és témájú rajzaiból kapunk. Kifejezési eszközökben is eltérő alkotásaiokon erősen átalakítják vagy éppen felbontják a formákat, miáltal a figurák és tárgyak nem kézzel fogható valóságukban jelentkeznek, hanem a néző fantáziáját megmozgató átfogó képszerzőségben. Örömmel vettük, hogy *T. Nagy Irén* faintarziái, mint „különleges műfaj”, immár polgárjogot nyertek kiállításainkon, megtörve az egyes zsűrörök velük szembeni eddigi idegenkedését. A nem rég feltűnő fiatal *Zoltánfy István* szobrászi formálású női aktja itt is megállja a helyét, de újabb munkákat is szívesen vettünk volna tőle. Egy-egy rajtot vagy akvarellt még *Dénes János*, *Bánszki Tamás* és *Csizmadia Kálmántól* láttunk.

A Békés megyei művészek figyelme is, mint a vásárhelyieké, főleg az alföldi parasztság környezete és élete felé irányul. *Lipták Pál* fardat kocsisokat és régi utcát megjelenítő, sötét tónusú képei, utat kereső, de egyben fejlődést is tükröző alkotások. *Ezüst György* parasztabrázolásai (*Tanyán*) rajzotabbak s tárgyiasan mértéktartók. Formálásban művesebbek, színezésben pe-

dig hidegebbek, mint *Koszta Rozália* dekoratív gyermekportréi. Az orosházi *Fülöp Erzsébet* az alföldi földművesek munkájának álthatatos ábrázolója. A vele egy városban lakó *Alexin Andor* több grafikával szerepel. *Bazsalai Ferenc* és a szentesi *Tokácsli Lajos* szürke és sárga színben megoldott szobabelsőket mutattak meg. Új szobrászt ismertünk meg *Mladonyický Bélán*. Bronz érméi tehetségre vallanak.

A Móra Ferenc Múzeum képtárában elhelyezett kiállítás szinte számszerint meg egyezik a tavalyi művek mennyiségével; ismét kilencven egynéhány kép és szobor látható. A színvonal tekintetében nem beszélhetünk emelkedésről. De a tárlat helyi képzőművészeti életünket most is gazdagítja. **SZELESI ZOLTÁN**

Félévi mérleg az ÉDOSZ-együttesnél

Az elmúlt fél esztendő eredményeit, tapasztalatait, a küszöbönálló feladatokat megbeszélni jöttek össze az ÉDOSZ „Szeged” népi együttes vezetői, tagjai, a patronáló üzemek képviselői — *Csörgei Sándor*, a megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat igazgatója, *Dávid Ferenc*, a Csongrád megyei Tejipari Vállalat igazgatója — szombat este a szalámgyár művelődési termében. A vacsorával egybekötött hangulatos társulati ülésen *Jäger Ernő*, az együttes vezetője számolt be fél év sikereiben gazdag programjáról.

Az együttesnél 1967 januárjától kollektív vezetés folyik, ahol művészeti vezető és koreográfus *Lutor Gyula*, a vásárhelyi művelődési otthon munkatársa, s a munkában részt vesz *Vőneki Mihály*, a MEDOSZ munkatársa, az együttes egyik táncosa is. Komoly támogatást kapnak az ÉDOSZ megyei bizottságtól, valamint a Szakszervezetek Megyei Tanácsától. Ebben a fél évben 25-ször lépett fel az együttes 26 főnyi táncosporttal, 10 tagú citera és 6-8 tagú népi zenekarral. Jobbára a Sze-

A Casco és a „veszélyes üzem”

A rendszámmal ellátott gépjárművek kötelező biztosítása folytán tavaly 520 baleset miatt 1 millió 100 ezer forintot fizetett ki az Állami Biztosító Csongrád megyei igazgatósága. A gépjárművezetők által másoknak okozott személyi és vagyoni károsodásnak azonban van egy másik oldala is: az évjáradék-fizetés. Az Állami Biztosító Csongrád megyei igazgatóságának jelenleg 200 ezer forintra tehető az ilyen kötelezettsége, amelyet a kötelező biztosítással szintén magára vállalt a gépjárművezetők helyett.

Gyakorlatilag tehát minden károsodással végződő közlekedési balesetnél azonnali téma a biztosító kötelezettsége. Csak hogy a balesetknél a gépjárművezető

adott esetben nemcsak másoknak, hanem önmagának is okoz személyi vagy anyagi károsodást. Ezt ki téríti meg? — vetődik fel a kérdés.

— Azt is mi, ha az illető rendelkezik az úgynevezett Casco-biztosítással — mondotta *dr. Novák Imre*, az Állami Biztosító Csongrád megyei igazgatóságának vezetője, majd így folytatta: — A gépjármű „veszélyes üzem” és ezt egyre többen ismerik fel. Túl a személyi sérülésen, a gépjármű is megrongálódhat.

Mint arról tájékoztunk, tavaly Csongrád megyében 530 Casco-biztosított közül baleset következtében 80-an károsultak kisebb vagy nagyobb mértékben, s ezekért kifizetett a biztosító 205 ezer forintot.

S mit nyújt a Casco? A többi között biztosít baleset miatt keletkezett törést, tüzet, jogtalan használatból eredő kárt. Balesetből adódó halálesetben az utasok személyenkénti biztosítási összege 20 ezer forint. Állandó és teljes rokkantságot okozó balesetnél személyenként 40 ezer forint a térítés, míg részleges rokkantságnál az előbbi összegből az arányos részt ítélik meg. Balesetből eredően a 28 nappal hosszabb táppénzes állományban eltöltött időt is fizeti a biztosító, továbbá a gépjármű vonatási költségét is téríti.

A Casco-biztosítás érvényes valamennyi szocialista ország területére, kivéve Jugoszláviát. Az oda is érvényesített biztosítás külön összege havonta 35 forint. A nyugati országok területén a Casco csak tűzkárra és balesetbiztosításra terjed ki. Olyan balesetnél viszont, amelyet nem a Casco biztosított idézett elő, hanem az illető nyugati ország biztosított állampolgára, akkor a külföldi biztosító fedezi a kárt.

A gépjárművet tehát érdemes biztosítani az önkéntes jellegű Casco-val, mert tulajdonosának és utasainak anyagi védelmet nyújt.

L. F.

Százéves a posta

Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese hétfőn sajtótájékoztatót tartott a posta centenáriuma alkalmából. Elmondotta, hogy a Magyar Posta 1867-ben, a kiegyezés esztendejében nyerte el önállóságát, azóta nagyot fejlődött, s kialakulóban vannak a tervek postának további korszerűsítésére.

A fejlesztési tervekről szólva elmondotta, hogy a harmadik ötéves terv folyamán új telefonközpontot adnak át Zalaegerszegen és Pécsen, bővítik a központot Győrött, Szombathelyen, Sopronban és Miskolcon.

Nyelvian és közgazdaságtan

Az eset megtörtént.

Lépcsőházunk két lelkes kisdobosa vasgyújtó körútra indult a környéken. Örömmel tapasztalták, hogy vasbőven akad az udvarokban. Rövid haditanácsot tartottak, hogy miképpen szállítsák el a felfedezett kincset a MÉH telephelyre.

Azért kiváló kisdobosok, hogy gyorsan felismerjék a helyzetet és a lehetőségeket. A kölcsönzökből béreltek egy testhez álló járművet, pajtászekeret. Azon húzták a hulladékokat a telepre. Örömmel vették kézbe az ellenértéket: kereken tíz forintot. Azon nyomban bevágtak két darab kétforintos fagyit és visszahúzták a szekeret a kölcsönzöbe. Ott tízenöt forint bérleti díjat fizettek.

Mind a két gyerek kitűnő volt nyelvtanból és környezetismeretből. Arról viszont nem tehetnek, hogy közgazdaságtant még nem tanítanak az általános iskolák negyedik osztályában.

G. I.

Bírósági ítéletek

LOPOTT BORT IVOTT LAKODALMÁN

Társadalmi tulajdont károsító sikkasztás büntette miatt állt a Csongrád megyei bíróság előtt Berta Lajos, Asóthalom, I. kerület 39. szám alatti lakos, aki a Magyar Állami Pincégazdaság Csongrád—Szolnok vidéki üzemének volt pincevezetője Asóthalom. Még 1965-ben történt, hogy Berta a saját lakodalma 400 liter bort vitetett el a vezetésére bízott pincéből mennyasszonya lakására, mintegy 6 ezer forint értékben.

A társadalmi tulajdonban folytatólagosan elkövetett sikkasztás miatt a Csongrád megyei bíróság Berta Lajost a teljes kártérítés mellett 6 hónapi szigorított szabadságvesztésre ítélte. Samu István gazdaságért vonta felelősségre, amiért 15 százalékos bércsökkentés mellett 8 hónapi javítónevelő munkára ítélte. Mindkét ítélet jogerős.

HÁROM ÉV ESTI „KALANDÉRT”

Eddig hatszor volt már elítélve különféle bűncselekmények miatt Bokros Gyula 34 éves, Budapest, Téglagyár tér 9. szám alatti lakos. Újabb bűncselekményét Szegeden követte el. Egy alkalommal éjjel elvett a külvárosba egy munkából hazafelé igyekvő 24 éves lányt, majd azt egy elhagyott helyen megtámadta. Nyitott zsebkéssel életveszélyesen megfenyegette, majd súlyosan bántalmazta. A lány sikoltozására Bokros elszaladt, másnap azonban áldozata egy szórakozóhelyen felismerte és rendőrkézre juttatta. A Csongrád

megyei bíróság erőszakos nemi közönség kísérlete büntetésében mondotta ki bűnösnek Bokros Gyulát és jogerősen 3 évi szigorított börtönrre ítélte.

BÖRTÖNBEN A SÁRGA ÉS A PARTFÜRDŐ TOLVAJA

Még tavaly nyáron történt, hogy a Sárga üdülotelepen, valamint az újszegedi partifürdőn sorozatos lopást követett el Vida István 29 éves, büntetett előéletű, Szeged, Hunyadi János sugárút 17. szám alatti lakos. A partifürdőn előszerelettel turkált a medence körül őrizetlenül hagyott női táskákban, s mindannyiszor a karórákra specializálta magát. Orát lopott ugyancsak a partifürdőn egy kabinból, zsebrádiót a Sárga üdülotelepen egy faágra akasztott fürdőköpenyből. Orkánkabátot lopott volt munkahelyén, a Tisza-parti fűrésztelep öltözőjéből, s eladta munkaruháját is. Sikkasztás és tizenként rendbeli lopás büntette miatt jogerősen két év és hat hónapi szigorított börtönrre ítélte a Csongrád megyei bíróság.

Ipari nagyvállalat keres 2-4 ágyas

albérleti szobákat

6 hó végétől 6 hónapi időtartamra. Szerződést. Szétsét a vállalat intézi. Nagyvállalat 135 031* jellegű a Hirdetőbe, Kígyó u. 2. X.S. 135 031